

Folketingets Kulturudvalg
Christiansborg
1240 København K

Kulturministeren

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Tlf : 33 92 33 70
Fax : 33 91 33 88
E-mail : kum@kum.dk
Web : www.kum.dk

20. november 2014

Folketingets Kulturudvalg har den 24. oktober 2014, efter ønske fra Finn Thranum (V), stillet mig følgende spørgsmål, nr. 32 (Alm. del), som jeg hermed skal besvare.

Spørgsmål:

Ministeren bedes oplyse, hvorfor flytningen af Erhvervsarkivet fra Aarhus til Viborg af rigsarkivar Asbjørn Hellum i en pressemeddelelse fra Statens Arkiver begrundes med dårlige forhold i Aarhus, når der er foretaget reparationer og udbedringer af bl.a. fugtproblemer på arkivets nuværende adresse i Aarhus som omtalt i Århus Stiftstidende den 28. september 2014?

Svar:

Rigsarkivet har besluttet at nedlægge sin adresse på Vester Allé, da adressen ifølge Rigsarkivet ikke har tilfredsstillende magasinforhold eller faciliteter for brugere og medarbejdere. Nedenfor følger en nøjere, konkret gennemgang.

Rigsarkivet oplyser, at magasinerne på Vester Allé har en karakter, der indebærer risiko for, at der sker skader på de arkivalier, som er opstillet i dem. Det skyldes først og fremmest, at en del af magasinerne er beliggende under jordens overflade, hvor det er meget vanskeligt at kontrollere den relative fugtighed. Hvis luften bliver for fugtig, kan der dannes svamp på arkivalierne. Hertil kommer, at de øvrige magasiner er præget af skiftende temperaturer og af udefrakommende snavs, som over tid vil slide på arkivalierne. Det skyldes:

- Store vinduespartier i nogle magasiner, hvor solen skinner ind og lokalt skaber alt for høje temperaturer, især om sommeren.
- Placeringen af magasiner i loftarealer, hvor der er meget støv og stor årstidsvariation på temperaturen.
- At bygningens klimaskærm ikke er tæt (fx døre og vinduer), så der ikke kan etableres effektiv klimastyring.
- At bygningen er placeret lige ved et af de mest trafikerede områder i Århus, og luften i bygningen på Vester Allé derfor er påvirket af forurening.

De underjordiske magasiner er dels placeret under haven, dels under parkeringspladsen. For magasinerne under parkeringspladsen gælder, at den membran, der omslutter magasinerne, flere gange er blevet renoveret for at forhindre vandindtrængning, sidst i 2010. Alligevel måtte Rigsarkivet i 2012 konstatere, at der var spredte forekomster af svamp på over 5 hyldekilometer arkivalier, både i magasinerne under parkeringspladsen og i magasinerne under haven. Svampeskaderne var fra let til mellemsvær grad, og i et enkelt tilfælde var skaden svær. Alle de svampeskadede arkivalier er efterfølgende blevet renset. Udgiften hertil har været kr. 1.243.000 samt et årsværk.

Bygningsstyrelsen har efterfølgende etableret et nyt klimaanlæg i de underjordiske magasiner. Det grundlæggende problem med fugtindtrængningen er dog ikke blevet løst. Hvis anlægget er ude af drift bare i en kort periode, er der en alvorlig risiko for, at der igen opstår svamp på arkivalierne. Siden anlægget blev taget i brug i sommeren 2014, har det desværre allerede været ude af drift én gang.

De bygningsmæssige udfordringer for brugerne er først og fremmest den fredede læsesal. Lokalet er ufleksibelt på grund af fredningen. Der kan kun med stort besvær ændres på indretningen. Bygningens tunge borde og umagelige stole kan ikke tilpasses i højde, hvilket gør det vanskeligt for brugere at arbejde på læsesalen i længere tid ad gangen. Der er endvidere en række støjgener på læsesalen som følge af nødvendig passage pga. bygningens indretning. Læsesalens indretning har endvidere givet sikringsmæssige udfordringer.

Bygningen vanskeliggør ifølge Rigsarkivet varetagelsen af medarbejdernes fysiske arbejdsmiljø. For eksempel kræver almindelig fremfinding af arkivalier mange manuelle løft og omladninger. Udtagning og tilbagesætning af arkivalier på den øverste halvdel af reolerne kan kun ske med lange rækkeafstande hen til arkivalierne og med risiko for, arkivalierne tabes på gulvet. Bygningen er som nævnt ovenfor ikke tæt, og det medfører også trækgener for medarbejderne. Der har løbende været fokus på det fysiske belastede arbejdsmiljø i magasinerne på Vestre Allé, men bygningens indretning har gjort det vanskeligt at undgå træk, mange løft og omladninger af arkivalier.

Marianne Jelved